

## **Keskustan puoluevaltuuston syyskokous Porissa 22.-23.11.2014**

### **Keskustan varapuheenjohtaja Annika Saarikko 22.11.2014**

Kun Suomea laitetaan kuntoon, on tärkeintä erottaa, kuka kipeimmin kaipaa hyvinvointiyhteiskunnan turvaverkkoa.

On äärimmäisen hienovaraista ehdottaa näinä aikoina mitään menolisäyksiä valtion tai kuntien budjettiin. Tiedämme tasan tarkkaan, että edessä on mittavat säästöt, karsimiset ja leikkauksetkin.

On harkittava tarkkaan, mikä on kaikkein olennaisinta.

Ylisukupolvinen vastuu on keskustalaisuuden ydintä. Lapsista ja nuorista pitää välittää. Se on myös kustannustehokasta ajattelua - ajoissa pelastettu elämä säästää paljon. Valtaosalla lapsista asiat ovat paremmin kuin koskaan tässä maassa. Ja sitten on pieni joukko, joille ongelmia kasaantuu.

Luen teille sosiaalityöntekijöiden sitaatin Helsingin Sanomista parin viikon takaa.

"Sammutamme tulipaloja joka päivä. Työntekijät vaihtuvat usein. Emme ole huolimattomia. Emme vie lapselta vanhempia, jos vaihtoehtoja vielä on. Jos huostaanottoa pitää vielä valmistella, teemme lisää ylitöitä, olemme tarkkoja.

Mutta jokainen huostaanottoon käytetty minuutti on poissa jostain muusta. Haluamme kuunnella lasta enemmän, kohdata perheen ihmisinä. Kysyä mitä kuuluu, kuunnella, rakentaa luottamusta.

Meillä ei ole sitä aikaa.

Yllytämme asiakkaita tekemään valituksia meistä itsestämme, jos edes se auttaisi. Ihmisinä ja vanhempina itsekkin kysymme: jos edes lasten hätä ei ole tärkeää, niin mikä on? Pelkäämme, että kun seuraava vakava, jopa lapsen hengen vaativa tapaus tulee ilmi, se tapahtuu meidän vahtivuorollamme. Ennemmin tai myöhemmin jotakin hirveää sattuu, jossain päin Suomea."

Vantaalla yhdellä lastensuojelun työntekijällä on vastuullaan keskimäärin yli 90 lasta vuodessa. Yli 90 erilaista, surullista tarinaa. Yli 90 tulevaa aikuista. Kadotettua tai pelastettua.

Kohtuullinen määrä asiakkaita olisi 30-40 työntekijää kohden. Näin hyvin asiat ovat vain harvassa kunnassa.

MLL (Mannerheimin Lastensuojeluliitto) arvioi, että lastensuojelun asiakkaiden määrän kasvun taustalla on kuntien säästöpainneessa tekemät heikennykset peruspalveluihin. Myös järjestelmä tökkii: kotikasvatuksen tukea eri-ikäisten lasten ongelmissa on vaikea saada neuvolaiän jälkeen. Tukea ei ylipäätään saa riittävästi kotiin. Lapsia ja perheitä ohjataan ammatilaisilta toiselle ilman että kukaan ottaa ihmisenä kokonaisvastuuta asioiden hoitamisesta. Tieto ei kulje, salassapitovelvollisuuksienkaan vuoksi.

Ylipäätään ottaen kukaan ei johda suomalaista perhepolitiikkaa.

Sosiaalihuoltolakia ollaan parhaillaan uudistamassa niin, että lastensuojelun tehtävät määriteltäisiin toisin kuin nyt. Esimerkiksi kotipalvelua pitäisi tulevaisuudessa saada nykyistä helpommin, ilman lastensuojelun asiakkuutta.

Hienoa, jos näin tapahtuu. Asiaa pitää seurata ja asettaa perälauta. Muutamissa kunnissa on saatu hyviä kokemuksia kokoamalla lasten, nuorten ja perheiden palveluita elämänvaiheen mukaiseksi kokonaisuudeksi. Valtakunnallisesti muutosta ei kuitenkaan ole tapahtunut.

On äärimmäisen harvinaista, että keskustalaiseen ideologiaan istuisi ajatus tarkoista mitoituksista ja määreistä, ylhäältä sanotuista tarkoista rajauksista. Luotammehan aina paikalliseen päätöksentekoon ja parhaiden ratkaisujen arvioimiseen ihmistä lähellä.

Mutta. Olemme tulleet siihen tulokseen, että tässä ajattelussa on tehtävä poikkeus. Yhteisen johtamisen ohella tarvitaan lastensuojelussa erityisiä toimia, jotka palauttavat luottamusta sen laatuun ja auttavat henkilöstöä jaksamaan. Tarvitsemme selkeät rajat ja asiakasmäärän mitoituksen sille, kuinka monen lapsen asioita yksi sosiaalityötä tekevä voi hoitaa. Tarvitsemme lisää sosiaalityötä tekeviä ihmisiä. Se maksaa. Sen silti haluamme hoitaa. Asialla on kiire. Tätä ei korjaa sote-uudistus, eivät puheet ennaltaehkäisystä.